

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Вибірковий освітній компонент

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Спеціальність А5 **Професійна освіта**

Освітня програма **Професійна освіта**

Викладачі: д.пед.н., проф.. Кобилянський О.В., д.пед.н., проф. Дембіцька С.В.

Мова викладання: українська

Кредитів ЕКТС – 3

Лекцій – **16 год.**

Практичних – **16 год.**

Самостійна робота – **58 год.**

Вид контролю: **диференційований залік**

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних знань про теорію і практику інноваційної педагогіки закладів професійної (професійно-технічної) освіти, формуванні умінь проєктувати та впроваджувати педагогічні інновації з урахуванням специфіки підготовки кваліфікованих робітників і фахівців, а також розвитку здатності до інноваційної педагогічної творчості та наукового обґрунтування ефективності нововведень у закладах професійної освіти.

Завдання дисципліни:

- 1) розкрити сутність, класифікацію та закономірності розвитку педагогічних інновацій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти;
- 2) ознайомити здобувачів зі специфікою організації інноваційного освітнього процесу в системі підготовки кваліфікованих робітників та фахівців;
- 3) сформувати уміння проєктувати заняття з використанням інноваційних технологій виробничого навчання та навчальної (виробничої) практики;
- 4) навчити застосовувати сучасні технології дуальної форми здобуття освіти, компетентнісного навчання та наставництва у закладах професійної освіти;
- 5) сформувати навички розробки та апробації авторських методичних рішень з урахуванням специфіки відповідної професії (спеціальності);
- 6) розвинути здатність оцінювати ефективність упровадження педагогічних інновацій у закладах професійної освіти та здійснювати їх наукове обґрунтування.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ЗКЗ. Здатність генерувати нові ідеї на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК5. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.

СК2. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

СК3. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів.

СК6. Здатність моделювати, реалізовувати й оцінювати освітній процес; готовність складати програми додаткової професійної освіти відповідно до запитів роботодавців.

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програмні результати навчання

РН6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної, фахової передвищої та вищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.

РН7. Розробляти інноваційні методи і практики викладання конкретних навчальних дисциплін, посібники, підручники у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі системного наукового світогляду з використанням інноваційних педагогічних технологій.

РН8. Організовувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.

РН9. Володіти методами і методиками діагностики стану компетентності (навченості, вихованості, ціннісної позиції) учнів, студентів; методами й методиками моніторингу якості знань учнів, студентів для аналізу навчального процесу, його корекції та зміни.

Тематика

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретико-методологічні засади інноваційної педагогіки закладів професійної освіти

Тема 1. Педагогічна інноватика в системі професійної (професійно-технічної) освіти: сутність, класифікація, функції. Поняття «новація», «інновація», «нововведення» у педагогіці професійної освіти. Класифікація інновацій за масштабом, змістом, джерелом виникнення. Життєвий цикл педагогічної інновації в закладі профосвіти.

Тема 2. Специфіка організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах інновацій. Особливості теоретичного і виробничого навчання. Поєднання аудиторної підготовки з навчальною (виробничою) практикою. Стандарти професійної (професійно-технічної) освіти як простір для інновацій.

Тема 3. Компетентнісний підхід у підготовці кваліфікованих робітників та фахівців: інноваційний вимір. Професійні стандарти та кваліфікаційні характеристики. Формування ключових і професійних компетентностей у процесі виробничого навчання.

Тема 4. Дуальна форма здобуття освіти як інноваційна модель підготовки фахівців. Сутність і моделі дуальної освіти. Взаємодія закладу профосвіти з роботодавцями. Досвід упровадження дуальної форми навчання в Україні.

Тема 5. Психолого-педагогічні засади сприйняття та впровадження інновацій педагогічними працівниками закладів профосвіти. Психологічна готовність до інноваційної діяльності, бар'єри та шляхи їх подолання. Інноваційний потенціал педагога професійного навчання.

Тема 6. Нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Законодавство України про професійну (професійно-технічну) освіту щодо інноваційної діяльності. Автономія закладів профосвіти у виборі технологій навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Технології інноваційного навчання, виховання та оцінювання в закладах професійної освіти

Тема 7. Інноваційні технології виробничого навчання та навчальної (виробничої) практики. Проєктне навчання на виробництві, навчання на реальних робочих завданнях. Наставництво майстра виробничого навчання.

Тема 8. Симуляційне та тренажерне навчання у підготовці кваліфікованих робітників. Тренажери та симулятори у практичній підготовці за робітничими професіями. Віртуальна (VR) та доповнена (AR) реальність у виробничому навчанні.

Тема 9. Цифрові технології та інструменти штучного інтелекту в

зкладах професійної освіти. Цифровізація теоретичного і виробничого навчання. Використання інструментів штучного інтелекту для індивідуалізації навчання та створення навчального контенту.

Тема 10. Наставництво (менторство) та коучинг у підготовці кваліфікованих робітників і фахівців. Роль наставника на виробництві та в навчальному закладі. Технології коучингового супроводу учнів і студентів закладів профосвіти.

Тема 11. Інноваційні технології виховної роботи та професійного самовизначення учнів (студентів) закладів профосвіти. Профорієнтаційна робота, формування професійної ідентичності. Сучасні виховні технології роботи з учнівською і студентською молоддю.

Тема 12. Оцінювання ефективності педагогічних інновацій у закладах професійної освіти. Критерії та показники ефективності інновацій. Моніторинг якості підготовки кваліфікованих робітників і фахівців, зворотний зв'язок від роботодавців.

Теми лекційних занять

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
<i>Модуль 1</i>		
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади інноваційної педагогіки закладів професійної освіти</i>		
1	Тема 1. Педагогічна інноватика в системі професійної (професійно-технічної) освіти: сутність, класифікація, функції.	1
2	Тема 2. Специфіка організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах інновацій.	1
3	Тема 3. Компетентнісний підхід у підготовці кваліфікованих робітників та фахівців: інноваційний вимір.	2
4	Тема 4. Дуальна форма здобуття освіти як інноваційна модель підготовки фахівців.	1
5	Тема 5. Психолого-педагогічні засади сприйняття та впровадження інновацій педагогічними працівниками закладів профосвіти.	2
6	Тема 6. Нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти.	1
<i>Модуль 2</i>		
<i>Змістовий модуль 2. Технології інноваційного навчання, виховання та оцінювання в закладах професійної освіти</i>		
7	Тема 7. Інноваційні технології виробничого навчання та навчальної (виробничої) практики.	1
8	Тема 8. Симуляційне та тренажерне навчання у підготовці кваліфікованих робітників.	2
9	Тема 9. Цифрові технології та інструменти штучного інтелекту в закладах професійної освіти.	1
10	Тема 10. Наставництво (менторство) та коучинг у підготовці кваліфікованих робітників і фахівців.	1
11	Тема 11. Інноваційні технології виховної роботи та професійного самовизначення учнів (студентів) закладів профосвіти.	2
12	Тема 12. Оцінювання ефективності педагогічних інновацій у закладах професійної освіти.	1
	<i>Усього годин</i>	16

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год. (денна ф.н.)
1	Аналіз і класифікація педагогічних інновацій на прикладі закладу професійної освіти (за спеціальністю здобувача).	2
2	Проектування заняття виробничого навчання з використанням інноваційних технологій.	2
3	Розробка моделі дуальної підготовки фахівців за обраною професією (спеціальністю).	2
4	Аналіз кейсів упровадження компетентнісного підходу в закладах професійної освіти.	2
5	Розробка сценарію симуляційного (тренажерного) заняття для практичної підготовки.	2
6	Використання інструментів штучного інтелекту для розробки навчально-методичних матеріалів.	2
7	Розробка програми наставництва для молодих кваліфікованих робітників / фахівців.	2
8	Розробка критеріїв і показників оцінювання ефективності педагогічної інновації.	2
	Усього годин	16

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть год. (денна ф.н.)
1.	Самостійне опрацювання тем теоретичного матеріалу:	
1.1	Аналіз і класифікація педагогічних інновацій на прикладі закладу професійної освіти (за спеціальністю здобувача).	2
1.2	Проектування заняття виробничого навчання з використанням інноваційних технологій.	2
1.3	Розробка моделі дуальної підготовки фахівців за обраною професією (спеціальністю).	2
1.4	Аналіз кейсів упровадження компетентнісного підходу в закладах професійної освіти.	2
1.5	Розробка сценарію симуляційного (тренажерного) заняття для практичної підготовки.	2
1.6	Використання інструментів штучного інтелекту для розробки навчально-методичних матеріалів.	2
1.7	Розробка програми наставництва для молодих кваліфікованих робітників / фахівців.	2
1.8	Розробка критеріїв і показників оцінювання ефективності педагогічної інновації.	2
1.9	Аналіз і класифікація педагогічних інновацій на прикладі закладу професійної освіти (за спеціальністю здобувача).	2
1.10	Проектування заняття виробничого навчання з використанням інноваційних технологій.	2
1.11	Розробка моделі дуальної підготовки фахівців за обраною професією (спеціальністю).	2
1.12	Аналіз кейсів упровадження компетентнісного підходу в закладах професійної освіти.	2

2	Опрацювання лекційного матеріалу	8
3	Підготовка до практичних занять	14
4	Підготовка до модульного контролю (два колоквиуми)	6
5	Підготовка до складання диференційного заліку	6
	Усього годин	58

10. Індивідуальні завдання:

Індивідуальні завдання можуть видаватися викладачем у вигляді виконання індивідуальних науково-дослідних робіт (підготовка доповідей на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та аспірантів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій) за згодою здобувача.

Кожен аспірант виконує індивідуальне завдання за однією із тем:

1. Розробка авторської моделі впровадження педагогічної інновації в закладі професійної освіти (за фахом здобувача).

2. Проєктування навчальної дисципліни (модуля) на засадах компетентнісного підходу для закладу профосвіти.

3. Розробка моделі дуальної підготовки фахівців за обраною професією/спеціальністю.

4. Розробка симуляційного (тренажерного) навчального комплексу для практичної підготовки.

5. Аналіз можливостей використання інструментів штучного інтелекту у викладанні дисциплін профільного циклу.

6. Розробка програми наставництва (менторства) для педагогічних працівників закладу профосвіти.

7. Розробка авторської програми виховного (профорієнтаційного) заходу для учнівської/студентської молоді.

8. Розробка критеріїв і показників оцінювання ефективності педагогічних інновацій у закладі профосвіти.

9. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду впровадження інновацій у закладах професійної освіти.

Методи навчання

Опанування курсу передбачає застосування репродуктивних, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, аналітичних та творчих методів навчання.

Методи навчання:

– традиційні методи: словесні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія), наочні (презентація, демонстрація, спостереження), практичні (ділова та рольова ігри, моделювання педагогічних ситуацій, вправи);

– інтерактивні методи («мозковий штурм», «мікрофон», кейсметод). Методи СРС: написання есе, робота з електронною бібліотекою, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації (нормативні документи,

підручники, науково-методичні статті)

– дистанційні методи навчання: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітня платформа Google Classroom), телекомунікаційні методи (Zoom-конференції, зустрічі у Google Meet, робота у месенджерах).

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів під час лекційного заняття, тестування, колоквіуму. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі всіх видів навчальної роботи згідно із структурою кредитів. Підсумковий контроль знань здійснюється в кінці опанування освітнього компоненту шляхом додавання загальної кількості балів, отриманих під час навчання, або шляхом проведення диф.заліку. Оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи робиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів роботи та в цілому за модулями (в балах):

Вид роботи	Модуль 1	Модуль 2	Разом
1. Підготовка до практичних занять	15	15	30
2. Самостійна робота	10	10	20
3. Колоквіуми	15	15	30
4. Індивідуальні науково-дослідні завдання	10	10	20
Всього за модуль	50	50	100

Шкала оцінювання: ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
75-81	C
64-74	D
60-63	E
35-59	FX з можливістю повторного складання
0-34	F з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий)	A	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, сформовано необхідні практичні навички вирішувати професійні завдання щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний)	B	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	C	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний)	D	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень щодо сучасних педагогічних технологій у закладах вищої освіти; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	E	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький	FX з можливістю повторного складання	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	F обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання			
		Підготовка до практичних занять	Самостійна робота	Колоквіум (тести)	Індивідуальні науково-дослідні завдання
IV Високий (творчий)	A	13,5–15 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення, продемонстрував творчий підхід до аналізу педагогічної творчості й майстерності викладача	9–10 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначень та категорій	13,5-15б.: 90–100% правильних відповідей	9–10 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначень та категорій
III Достатній (конструктивний)	B	12,3–13,4 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень	8,2–8,9 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень	12,3-13,4 б.: 82–89% правильних відповідей	8,2–8,9 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутнє обґрунтування окремих положень
	C	11,3–12,2 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень	7,5–8,1 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень	11,3-12,2 б.: 75–81% правильних відповідей	7,5–8,1 б.: розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень
II Середній (репродуктивний)	D	9,6–11,1 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	6,4–7,4 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	9,6-11,2 б.: 64–74% правильних відповідей	6,4–7,4 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань
	E	8,6–9,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	5,5–6,3 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	9-9,5 б.: 60–63% правильних відповідей	5,5–6,3 б.: не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями
I Низький	FX, F	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: за повну відсутність відповіді	0-8,9 б.: 0–59% правильних відповідей	0 б.: за повну відсутність відповіді

Академічні права та обов'язки учасників освітнього процесу

Здобувачі та викладачі ВНТУ повинні дотримуватися норм забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності та толерантності усіх учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів академічної доброчесності, викладених у «Положенні про академічну доброчесність у ВНТУ».

З метою запобігання та виявлення плагіату у навчальних роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до

інтелектуальних надбань та активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування слід дотримуватись норм **«Положення про запобігання академічному плагіату та порядок його виявлення у навчальних, наукових, кваліфікаційних та науково-методичних роботах у ВНТУ»**.

З метою визнання результатів навчання здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти (що здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, а також освіти, яка здійснювалася у порядку самоосвіти), здобувачі можуть скористатися відповідними процедурами, наведеними у **«Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ВНТУ»**.

Здобувачі мають право оскаржити результати проміжних та підсумкових контрольних заходів, але на лише на підставі аргументованих пояснень, відповідно до «Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у ВНТУ», а також безпосередньо звернувшись до освітнього омбудсмена, згідно **«Положення про освітнього омбудсмена з прав студентів ВНТУ»**.

З метою вирішення конфліктних ситуацій, що можуть виникнути у здобувачів із іншими учасниками освітнього процесу та/або недопущення виникнення конфліктних ситуацій потрібно бути обізнаним у нормах **«Кодексу етики ВНТУ»**.

Здобувачі ВНТУ мають керуватися принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і повинні вживати всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам), відповідно до **«Антикорупційної програми ВНТУ»**.

Наведені документи оприлюднені на сайті ВНТУ: <https://vntu.edu.ua/uk/public-info/zag.html>.

Рекомендована література

Основна

1. Haidabrus B. Information technology and management in higher education and science. Futurity Education. 2022. P.26–35. URL:<https://doi.org/10.57125/fed.2022.25.12.03>
2. Брик Р. С. Тенденції розвитку професійної компетентності педагогічних працівників у контексті сучасних інноваційних процесів. Науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти. Тернопіль: ТОКІППО, 2021. № 24, С.87–91.
3. Вербівський Д.С. Інноваційні технології: теоретичний аспект : навч.-метод. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2025. 221 с.
4. Головка Д. Штучний інтелект у діяльності педагога професійної освіти. Київ: ІТЗО, 2023.
5. Дембіцька С. В., Кобилянський О. В., Пугач С. С., Кобилянська І. М.,

Шостацька М. О. Підготовка фахівців із професійної освіти в умовах сучасних трансформацій: теорія та практика. Монографія. Вінниця: ВНТУ, 2025, 354 с.

6. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.

7. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : Навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) за третім (освітньо-науковим) рівнем у галузі знань 22 «Охорона здоров'я / уклад. Л. І. Васецька. – 2-е вид., доповн. і перероб. – Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 145 с.

8. Терещук В. І., Ільченко А. М., Семенишина І. В. Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти. *Академічні візії*, 2023. № 16. вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/157>

Допоміжна

1. Dembitska S. et al. Digital Accessibility as a Key Factor in the Quality of Higher Education in the Information Society. *Artificial Intelligence in Education. IMCL 2025* / eds. M. E. Auer, B. K. Ram, T. Tsiatsos. Cham : Springer, 2026. Vol. 1948. (Lecture Notes in Networks and Systems). DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-25387-3_15.

2. Dembitska, S. et al. Mathematical Modelling Software as a Tool for the Digital Transformation of the Educational Environment. In: Auer, M.E., Ram B., K., Tsiatsos, T. (eds) *Artificial Intelligence in Education. IMCL 2025. Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 1948. Springer, Cham. 2026. https://doi.org/10.1007/978-3-032-25387-3_14

3. Kobylanskyi O., Melnyk A., Kobylanska I., Shostatska M., Dembitska S., Pinaiev B. Formation of Readiness for Work in the Digital Society of Healthcare Professionals. *Innovation via Collaborative Learning in Engineering Education. ICL 2025* / eds. M. E. Auer, P. Toth. Cham : Springer, 2026. Vol. 1848. (Lecture Notes in Networks and Systems). DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-20381-6_26.

4. Гуназа Л. М. Штучний інтелект у сучасній освіті: виклики та перспективи. Педагогічний журнал. 2023. № 90. С. 72–81

5. Гуцол М. І., Чурпій І. К., Куравська Ю. С. Впровадження інноваційних технологій у вищу освіту України: проблеми та перспективи. Педагогічна академія: наукові записки. 2024. № 32. С. 112–119.

6. Жалдак М. І. Віртуальна реальність як інструмент навчання. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. Т. 81, № 1. С. 40–52.

7. Задоріна О. М. Сучасні технології в освіті: потенціал та тенденції. *Academy Vision*. 2023. № 3. С. 59–68.

8. Каленський А. А. Концептуальні засади екоорієнтованих педагогічних технологій у професійній (професійно-технічній) освіті. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра 215 Довженка. Серія: Педагогічні науки. 2022. № 48. С. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2022-1-48-87-94>

9. Котова О. В. Гейміфікація навчального процесу: теоретичний аспект. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2020. № 69, т. 2. С. 52–60.